

EZ IS EGY TRÉFA

Az új nemes Levetinczynek nagy híre volt már nemcsak Magyarországon, de Bécsben is.

Azt mondták róla, hogy „arany ember”! Amihez hozzányúl, az arannyá válik! amit ő megkezd, az aranybánya. Itt van az aranybánya, nem a Csetátye Máréban, nem Selmec alatt, nem Vöröspatakon.

Fő tudomány az, hogy „előbb” megtudja az aranybányász, mint üzlettársai, hogy a magas kormány minő nagy vállalathoz szándékozik hozzákezdeni. Ebben a tudományban volt Timár tökéletes.

Ha Timár valami vállalkozáshoz kezdett, mint a raj, tódult utána az üzérek serege, azt tudta mindenki, hogy ott arany van, csak fel kell venni.

De nemcsak ezért hitták Timárt arany embernek, hanem még másért is.

Azért, hogy sohasem csalt, nem csempészett.

Nagy vállalatoknál elég nagy a tisztességes nyereség is; aki lop, csal még azon felül, az

bolond ember, mert bevágja az aranytermő bányá útját, s elveszti a kirabolt eret. Aki egy garas nyereséggel beéri egy forint után, az derék, becsületes ember; de egymilliónál az ötvenezer forint, s hozza maga után a másik milliót. Csak nem kell vele csúnyául bánni. A szerencse istennője úgyis elég decolletirozva jön elénk, nem kell még azt az utolsó kis tunique-t is lehúzni róla, mert akkor megapprehendál.

S ebben volt Timárnak a helyes tapintata. Nagy pénzeket nyert, mert nagyokra vállalkozott; de nem csalt, nem lopott soha, mert nem is kockáztatott soha. Nyereségéből azoknak is bő részt juttatott, akiktől függött, hogy egy vállalatot megkapjon, és jutányos föltételeket kapjon, s ezáltal nyitva tartá maga előtt folytonosan az aranybányát.

Sőt néha valóságos nyereséget is hozott az államnak olyan cselszövények által, mikben az állam pénztára ellen összeesküvő versenytársai lettek kijátszva. Ebben aztán a versenytársak romlása is egyik haszon volt. No azok nem is mondták arany embernek; de a kor-

mánykörökben az volt a neve, s a szegény köznépnél szintén.

Egyszer elkezdett szőlőket vásárolni a Monostoron.

A Monostor egy magas domb Új-Szőny fölött, melyet az újabb kori német hadászok „Sandhügel”-nek neveznek: homokdomb. Innen is sejtheti mindenki, hogy nem valami pompás bor teremhet rajta. Valami közönséges bort termő szőlő pedig úrfélének nem való, mert nem fizeti ki a munkáltatást. És Timár mégis összevásárolt belőle valami tíz holdat.

Az üzletvilágban ez szemet szúrt. Mit akar ez ott? Ott valami aranybánya lesz?

Brazovics úr azt hitte, hogy helyes nyomra akadt; megrohanta Kacsuka urat saját odújában.

- No, fiamuram, most mutassa meg, hogy igazán hű emberem, hogy igazán apjának tekint. Vallja meg, hogy a kormány a Monostoron várat akar építeni. No, ne ellenkezzék. Én tudom, hogy ön a hivatalát kockáztatja, ha ilyen titkokat elárul. Én tudom, hogy ez becsületbeli dolog. De én becsületem szentségére

esküszöm, hogy el nem árulok senkinek semmit. Csak nekem mondja meg igazán. Tüzes harapófogóval sem hagyom kicsikartatni magamból a titkot. Látja, ez a gazember Timár most ott vásárol telkeket nyakra-főre, ennek már elárulta valaki. Ne engedjük neki oda egészen a kövér falatot. No, ugye, hogy várat fognak építeni a Monostorra?

Kacsuka úr aztán csak ki hagyta magából szorongattatni, hogy hát igen. El van határozva a Hofkriegsrathban, hogy Komárom erődítéseit odáig kiterjesztik.

Óh! be kedves tudomány volt ez Athanáz úrnak. De sok szép százezer forintot besöpört ő hasonló alkalommal, mikor előre összevásárolta a kisajátítandó vityillókat, s eladta őket a kormánynak mint palotákat.

Csak még az erődítési tervet szerette volna látni; azért könyörgött nagyon szépen leendő veje urának, csak azt mutassa meg, csak egy pillanatra.

No hát meg hagyta neki nézni azt is Kacsuka úr.

Athanáz úr mindent megtudott aztán abból. Milyen darabot fog kisajátítani a kormány?

mely telkek esnek az erődítési vonalba? Ez a gézengúz Timár csakugyan kikereste magának azt a helyet, ahová a fellegvár jön.

„És minő kulcs van megállapítva a kisajátítási árra nézve?”

Ez ám a fő kérdés.

De már ennek az elárulása Kacsuka úrtól csakugyan kriminalitás volt. Azt is elmondta Athanáz úrnak.

Az van megállapítva kulcs gyanánt, hogy a legutolsó vételárnak kétszeres összegét fizeti a kormány.

- Elég! - kiálta Athanáz úr, megcsókolva leendő veje urát. - Elég! A többi az én dolgom! A százezer forint itt lesz az asztalon esküvő napján. Elég!

Azzal rohant a munkának.

Pedig nem volt „elég”, amit megtudott, még valamit jó lett volna megtudakolnia Kacsuka úrtól; s azt a valamit Kacsuka úr el is mondta volna neki, ha már ennyit elmondott; de hát Athanáz úr nem kérdezte tőle, s így tudatlan maradt felőle, s aztán úgy járt, mint a vak légy, amelyik az ablaknak repül. A Kacsuka úr pedig nem kívánta már a százezer forintot